

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

Кафедра економіки та менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія економіки та економічної думки

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 Адміністрування та менеджмент

(шифр і назва)

спеціальність: 073 Менеджмент

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет туризму

(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

спеціальність: Менеджмент

Робоча програма з дисципліни «Історія економіки та економічної думки» для студентів спеціальності 073 Менеджмент

II с. (денна, заочна форми навчання)

Розробник: к.е.н. Стахів І.М. ©

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “ 10 ” грудня 2020 року № 5

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(підпис)

(Павленчик Н.Ф.)

(прізвище та ініціали)

© Стахів І.М., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>073 Менеджмент</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 6 год.	Рівень вищої освіти: бакалавр	16 год.	6год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4год.
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		60 год.	80год.
		Індивідуальні завдання: -	
Вид контролю: залік			

Статус дисципліни: вибіркова.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Історія економіки та економічної думки” є формування у студентів комплексного наукового уявлення про закономірності еволюційного розвитку економіки різних цивілізацій та еволюцію економічних знань під впливом цих змін для розуміння генезису та закономірностей функціонування економічних систем.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: передумови та закономірності еволюції світової історії економіки та економічної думки; факти, конкретні події, економічні процеси та відносини у різних країнах у певні хронологічні періоди; економічні концепції головних шкіл і напрямів економічної думки; основні досягнення видатних учених-економістів; теоретичні і методологічні підходи у дослідженні історії економіки та економічної думки; проблеми розвитку вітчизняної економіки та економічної думки.

вміти: узагальнювати та аналізувати конкретні економічні події та відносини у суспільстві; аналізувати зміст і роль кожної економічної теорії, її місця в загальній логіці розвитку економічної думки; дослідити причини виникнення, розвитку та відчуження економічних концепцій на різних історичних етапах; застосовувати різні методи: від наукової абстракції, аналізу та синтезу до математичного моделювання економічних процесів і явищ; виявити співвідношення між економічними теоріями та економічними подіями у суспільстві на різних етапах його розвитку; оцінювати вплив сучасних теорій на економічну політику різних країн, а також можливість їх використання в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Загальні основи та початковий етап становлення історії економіки та економічної думки

Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.

Історія економіки та економічної думки як наука. Предмет дисципліни як історія становлення й розвитку суспільного виробництва і його відбиття в економічній думці. Цивілізаційна парадигма суспільного розвитку. Підходи до періодизації історії економіки й економічної думки. Методи історії економіки й економічної думки.

Тема 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій.

Становлення господарської сфери суспільств ранніх цивілізацій. Господарський розвиток та економічна думка в Месопотамії. Господарський розвиток Стародавнього Єгипту та його відображення в економічній думці. Суспільство Кріто-Мікенської цивілізації та особливості його господарського розвитку. Господарство та населення доби бронзи та раннього заліза на території України.

Тема 3. Господарський розвиток та економічна думка суспільств традиційних цивілізацій у VIII ст.- V.ст. н.е. Становлення суспільств Східної та Західної цивілізацій.

«Осьовий час» і формування сучасних цивілізацій. Східна цивілізація та її характеристика в «осьовий час». Західна цивілізація та господарський розвиток античних держав. Господарство та економічна думка Стародавньої Греції. Господарство та економічна думка Стародавнього Риму. Господарство населення на території України в «осьовий час». Господарство давніх слов'ян.

Тема 4. Економічна думка та господарство Середньовіччя (кінець V – XV ст.).

Загальна характеристика економічного розвитку та економічної думки цивілізацій Середньовіччя. Господарство та економічна думка держав Західноєвропейської цивілізації. Періодизації феодальної економіки на території України (VI – XV ст.)

Змістовний модуль 2. Розвиток економічної думки в Україні

Тема 5. Господарство та економічна думка у країнах Європейської цивілізації (XVI - середина XVIIIст.).

Формування Європейської цивілізації. Вплив цивілізаційних факторів на господарство країн Європейської цивілізації. Становлення ринкового господарства у країнах Європейської цивілізації. Меркантилізм. Становлення класичної політичної економії (В. Петті, П. Буагільбер, Ф. Кене, А. Тюрго, А. Сміт).

Тема 6. Становлення ринкових форм господарства та економічна думка України в (XVI ст. – середині XIX ст).

Економічний розвиток українських земель в XVI – середині XVIIIст. Меркантилізм в суспільно-економічній думці України. Започаткування основних засад демократичної течії української суспільної думки. Господарство України в останній третині XVIII ст. – середині XIXст.

Поширення ідей економічного лібералізму в суспільній економічній думці.
Розвиток класичної політичної економії.

Тема 7. Господарство провідних суспільств Європейської цивілізації в умовах монополізації ринкової економіки.

Загальні тенденції господарського розвитку країн Європейської цивілізації. Перша хвиля мобілізації. Маржиналізм. Становлення неокласичної економічної теорії. Австрійська школа маржиналізму. Математична школа в економічній теорії. Кембриджська школа неокласики. Перетворення США на провідну індустріальну державу світу. Розвиток ідей маржиналізму в дослідженнях українських економістів. Виникнення кейсіанства, теоретична система Дж. Кейнса.

Тема 8. Сучасна економічна думка України.

Нові погляди на розвиток економічної думки. Розвиток сучасних ідей становлення економічних процесів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	С	п	лаб	с.р.		л	С	П	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні основи та початковий етап становлення історії економіки та економічної думки												
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки	11	2	2	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій.	11	2	2	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Господарський розвиток та економічна думка суспільств традиційних цивілізацій у VIII ст.- V.ст. н.е. Становлення суспільств Східної та Західної цивілізацій	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Економічна думка та господарство Середньовіччя (кінець V – XV ст.)	12	2	2	-	-	8	11	1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8	-	-	30	45	3	2	-	-	40
Змістовий модуль 2. Розвиток економічної думки в Україні												
Тема 5. Господарство та економічна думка у країнах Європейської цивілізації (XVI - середина XVIIIст.).	11	2	2	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 6. Становлення ринкових форм господарства та економічна думка України в (XVI ст. – середині XIX ст.).	11	2	2	-	-	7	12	1	1	-	-	10

Тема 7. Господарство провідних суспільств Європейської цивілізації в умовах монополізації ринкової економіки	12	2	2	-	-	8	11	1	-	-	-	10
Тема 8. Сучасна економічна думка України.	10	2	-	-	-	8	10					10
Разом за змістовним модулем 2	44	8	6	-	-	30	45	3	2		-	40
<i>Разом</i>	90	16	14	-	-	60	90	6	4		-	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1			
1	Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки.	2	1
2	Тема 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій.	2	-
3	Тема 3. Господарський розвиток та економічна думка суспільств традиційних цивілізацій у VIII ст.- V.ст. н.е. Становлення суспільств Східної та Західної цивілізацій.	2	1
4	Тема 4. Економічна думка та господарство Середньовіччя (кінець V – XV ст.).	2	-
Змістовний модуль 2			
5	Тема 5. Господарство та економічна думка у країнах Європейської цивілізації (XVI - середина XVIIIст.).	2	1
6	Тема 6. Становлення ринкових форм господарства та економічна думка України в (XVI ст. – середині XIX ст.).	2	1
7	Тема 7. Господарство провідних суспільств Європейської цивілізації в умовах монополізації ринкової економіки.	2	-
	Разом	14	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість	
		Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки. Аналіз, періодизація, виникнення та становлення економічної думки. Конспект самопідготовки.	7	10
2	. Тема 2. Господарство та економічна думка суспільств ранніх цивілізацій. Реферат-роздум «Виникнення відтворюючого господарства (землеробства, скотарства, ремесла)». Трипільська культура. Громада як головна форма господарства й побуту первісного суспільства. Розклад первісної господарської системи. Конспекти самопідготовки.	7	10
3	Тема 3. Господарський розвиток та економічна думка суспільств традиційних цивілізацій у VIII ст.- V.ст. н.е. Становлення суспільств Східної та Західної цивілізацій. Охарактеризувати господарський розвиток і економічну думку Месопотамії. Закони Хаммурапі. Конспекти самопідготовки.	8	10
4	Тема 4. Економічна думка та господарство Середньовіччя (кінець V – XV ст.). Розкрити зміст та поняття система «влада-власність» і її роль у розвитку господарства Давнього Сходу. Конспект самопідготовки.	8	10
5	Тема 5. Господарство та економічна думка у країнах Європейської цивілізації (XVI - середина XVIIIст.).. Основні пам'ятки суспільно-економічної думки раннього середньовіччя. «Салічна правда», «Капітулярій про вілли». Конспекти самопідготовки.	7	10
6	Тема 6. Становлення ринкових форм господарства та економічна думка України в (XVI ст. – середині XIX ст). Економічне значення хрестових походів. Два кола міжнародної торгівлі – левантійське й ганзейське. Конспекти самопідготовки.	7	10
7	Тема 7. Господарство провідних суспільств Європейської цивілізації в умовах монополізації ринкової економіки. Реферат «Меркантилізм – перша економічна концепція доринкової економічної теорії». А також розкрити значення теорій грошового балансу (В. Стаффорд, Г. Скаруффі), торговельного балансу (Т. Ман, А. Монкретьєн, Ж. Б. Кольбер). Конспекти самопідготовки.	8	10
8	Тема 8. Сучасна економічна думка України. Нові погляди на розвиток економічної думки. Розвиток сучасних ідей становлення економічних процесів.	8	10
Разом		60	80

8. Індивідуальні завдання

(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи:
 - аналіз, періодизація, виникнення та становлення економічної думки;
 - здійснити порівняльний аналіз привласнювального і виробничо-відтворювального господарства;
 - навести перелік та охарактеризувати функцій історії економіки та економічної думки;
 - розкрити первісні форми спеціалізації і кооперації;
 - реферат «Суспільство трипільської культури та особливості її господарської сфери» або «Фактори становлення ранніх цивілізацій»; конспект самопідготовки;
 - реферат «Економічна думка країн середньовічного Сходу».

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.

Підсумковий контроль – залік (II семестр – денна, заочна форми навчання).

10. Залікові вимоги

1. Історія економіки та економічної думки як наука і як навчальна дисципліна.
2. Історичні типи та форми організації господарства та їх еволюція.
3. Предмет історії економіки та економічної думки.
4. Методи історії економіки та економічної думки.
5. Завдання курсу історії економіки та економічної думки.
6. Етапи та напрями розвитку історії економіки.
7. Етапи розвитку історії економічної думки.
8. Підходи та критерії періодизації господарського розвитку суспільства.

9. Привласнююче та виробничо-відтворююче господарство: визначення, структура, досягнення та обмеженість.
10. Неолітична революція та її вплив на господарський розвиток первісного суспільства.
11. Еволюція господарства в Давньому Єгипті та його відображення в пам'ятках економічної думки.
12. Господарський розвиток та економічна думка Месопотамії. Закони Хаммурапі.
13. Господарська діяльність в первісній історії України. Трипільська культура та її господарське значення.
14. Осьовий час та його роль у формуванні Західної та Східної цивілізацій.
15. Загальна характеристика Східної та Західної цивілізації в осьовий час.
16. Господарський розвиток Китаю в осьовий час та його економічна думка.
17. Господарський розвиток Давньої Греції в осьовий час.
18. Економічні погляди Ксенофонта, Платона та Аристотеля.
19. Криза рабовласницької системи господарства та її висвітлення у працях Луція Колумелли.
20. Особливості господарського розвитку суспільств Європейської цивілізації у V–X ст.
21. Феодальні форми господарства та їх висвітлення у «Капітулярії про вілли».
22. Господарська система Західної Європи в XI–XV ст.
23. Середньовічне місто та його роль у становленні ринкових відносин в Західній Європі.
24. Корпоративні форми організації господарської діяльності у середньовічному місті (ремісничі цехи та купецькі гільдії). Цехові статuti.
25. Економічні погляди Фоми Аквінського.
26. Розвиток феодального землеволодіння та його форм в Україні. Категорії залежного населення за «Руською правдою».
27. Місто та міське господарство в Київській Русі. «Руська правда».
28. Передумови індустріалізації господарства та зародження інститутів ринкової економіки в країнах Західної Європи (кінець XV–XVI ст.).
29. Передумови та сутність Великих географічних відкриттів.

30. Роль Великих географічних відкриттів у становленні ринкового господарства у країнах Європейської цивілізації.
31. Наслідки Великих географічних відкриттів та їх значення для розвитку світової економіки.
32. Первісне нагромадження капіталу: сутність, джерела та значення для становлення ринкового господарства.
33. Господарська система Голландії у XVI–XVII століттях та причини її занепаду.
34. Піднесення Англії та становлення ринкового устрою її економіки (XVI–XVII ст.).
35. Господарства країн Європейської цивілізації на етапі становлення централізованих імперій. Меркантилізм.
36. Історичні передумови виникнення, загальна характеристика та етапи розвитку меркантилізму.
37. Особливості меркантилістської політики західноєвропейських держав в період зародження ринкового господарства.
38. Економічні погляди В. Петті та П. Буагільбера.
39. Промисловий переворот, його суть і значення для розвитку ринкового господарства.
40. Промисловий переворот в Англії, його суть і значення для розвитку ринкового господарства країн Європейської цивілізації. Д. Рікардо і К. Маркс про промисловий переворот та його наслідки.
41. Загальна характеристика економічних теорій епохи вільної конкуренції та їх значення для розвитку ринкового господарства в країнах Європейської цивілізації (класична економічна теорія, історична школа, марксизм).
42. Розвиток ринкового господарства в Англії (середина XVII – середина XIX ст.). Висвітлення цих процесів у теоріях А. Сміта та Д. Рікардо.

43. Особливості розвитку ринкового господарства у Франції (середина XVII – середина XIX ст.). Висвітлення цих процесів у теоріях Ж.Б. Сея та Ф. Бастіа.

44. Теорії відносних (А. Сміт) і абсолютних (Д. Рікардо) переваг в зовнішніх економічних відносинах країн Європейської цивілізації та їх сучасне значення.

45. Господарський розвиток німецьких земель та його відображення в національній системі політичної економії.

46. Історична школа: причини виникнення, сутність та етапи розвитку.

47. Загальна характеристика розвитку господарств провідних країн Західної Європи та США в кінці XIX – на початку XX ст.

48. Маржинальний напрям економічної думки.

49. Нові форми господарювання в США наприкінці XIX – на початку XX ст. Виникнення інституціоналізму та його напрямки.

50. Розвиток господарства Англії наприкінці XIX – на початку XX ст. і формування неокласичного напрямку економічної думки. А.Маршалл.

51. Основні тенденції господарського розвитку Франції наприкінці XIX – на початку XX ст.

52. Роль реформ 1848 р. та 1861 р. у становленні ринкових відносин в Україні. Українська економічна думка про необхідність та труднощі реформування національного господарства.

53. Характерні особливості розвитку економіки України в пореформений період (60–70-і роки XIX ст.) та відображення цих процесів у вітчизняній економічній думці.

54. Київська соціально-психологічна школа (М.Х. Бунге, М.І. Туган-Барановський, В.Я. Желєзнов, Д.І. Піхно) про закономірності та особливості ринкової еволюції в Україні.

55. Особливості промислового розвитку України на межі XIX–XX ст. Українська економічна думка про становлення та сутність монополій.

56. Становлення світового господарства. Концепції імперіалізму як відображення зовнішньоекономічної політики країн Західної Європи.
57. Зміни в господарствах країн Західної цивілізації в 20–30-і рр. ХХ ст. та їх відображення в теоретичній системі Дж.М. Кейнса.
58. Особливості економічної кризи 1929–1933 рр. у Німеччині. Роль німецької школи неолібералізму у господарському відродженні країни.
59. Господарство провідних країн Західної цивілізації на етапі державно-монополістичного розвитку. Теорії конкуренції Е. Чемберліна, Дж. Робінсона.
60. Загальна характеристика розвитку світової системи господарства і провідних напрямів економічної думки в 50–70-і роки ХХ ст.
61. Посилення ролі держави в господарстві суспільств Західної цивілізації та його аргументація в економічній думці в 50–70-і рр. ХХ ст.
62. Вплив військово-конверсійних факторів на розвиток національних економік провідних країн Європи після Другої світової війни. План Дж. Маршалла.
63. Вплив інноваційно-технологічних факторів на розвиток національних економік провідних країн Європи та США у 50–70-і рр. ХХ ст. Концепції НТР.
64. Німецьке економічне «диво» та роль представників німецького неолібералізму в його підготовці.
65. Інтернаціоналізація та глобалізація світового господарства останньої третини ХХ – на початку ХХІ ст. та їх відображення в економічній думці.
66. Особливості розвитку господарства Великої Британії та США та їх відображення в англійському та американському посткейнсіанстві.
67. Вплив інформаційно-технологічної революції 60-х рр. ХХ – початку ХХІ ст. на розвиток господарства провідних країн світу.
68. Грошовий сектор економіки та економічна суть монетаризму. М. Фрідмен.

69. Теорії економіки пропозиції і раціональних очікувань та їх практичне використання.

70. Зміна ролі факторів економічного розвитку та еволюція інституціоналізму у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

71. Зміна галузевої структури виробництва та становлення і розвиток теорії постіндустріального суспільства.

72. Теоретичні особливості неінституціоналізму та нового інституціоналізму.

73. Трансакційний сектор економіки, теорія прав власності та трансакційних витрат. Теорема Р. Коуза.

74. Інтеграція Європи та особливості економічного розвитку в її умовах.

75. Становлення адміністративно-командної системи та її теоретичне обґрунтування в українській економічній літературі 20-30-х рр.

76. Перехід від командно-адміністративної до ринкової економіки та спроби його обґрунтування в економічній літературі.

77. Основні напрямки ринкових перетворень в економіці незалежної України на першому етапі незалежного розвитку (1991–1994 рр.).

78. Становлення та розвиток засад ринкової економічної системи в Україні (друга половина 90-х рр.).

79. Основні напрямки теоретичних досліджень в українській економічній літературі 90-х рр. ХХ ст.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовні модулі	Змістовні модулі	Поточний контроль		Модульний контроль	Самостійна, індивідуальна робота
		Теми	Бали		
ЗМ 1	ЗМ 1	T1 – T4	20	25	10
ЗМ 2	ЗМ 2	T5 – T8	20	25	
Разом			40	50	10
Сума балів		100			

Розподіл балів, які отримують студенти по темах

Порядковий номер теми	Кількість балів
T1	0-5
T2	0-5
T3	0-5
T4	0-5
T5	0-5
T6	0-5
T7	0-5
T8	0-5

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Історія економіки та економічної думки: Навч. посіб. / В.П. Якобчук, Ю.В. Богоявленська, С.В. Тищенко – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 476 с.
2. Бондар І.С., Горник В.Г., Горбань Ю.І. Формування державної політики в сфері інноваційної діяльності: навч. посіб. / І.С. Бондар, В.Г. Горник, Ю.І. Горбань. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. – 280 с.
3. Краус Н.М. Становлення інноваційної економіки в умовах інституціональних змін: монографія. – К.: ЦУЛ, 2016. – 596 с.
4. Сало І.В. Становлення економіки України. (Від Київської Русі до 1917 року): монографія / І.В. Сало. – Суми: Університетська книга, 2016. – 300 с.
5. Політична економія: Навчальний посібник / За ред. д.е.н., проф. Г.І. Башнянина і к.е.н., доц. Є.С. Шевчука. – 4-те вид., переробл. і виправлене – Львів: «Магнолія 2006», 2017. – 280 с.
6. Сучасні економічні теорії: 2-ге вид. перероб та доп. Навч. посіб. для самостійної підготовки до курсового та комплексного державного екзамену з економічної теорії / Н. П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін.. - К. "Центр учбової літератури", 2015.

Додаткова:

1. Історія економічних вчень [Текст] : підручник за ред. Тарасевича В. М., Петруні Ю.С. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 352 с.
2. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка. [Текст] : Навч.посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. Мацелюх Н.П., Максименко І.А. - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 382 с.
3. Злупко С. Історія економічної теорії: Підручник/ Степан Злупко,; ЛНУ ім. І. Франка. - 2-е вид., випр. і доп.. - К.: Знання, 2005. - 719 с.
4. Корнійчук Л. Історія економічних учень: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Київський національний економічний ун-т. — К. : КНЕУ, 2002. — 284с.

5. Тараненко О. Історія економічних вчень: Навчальний посібник для дистанційного навчання/ Олександр Тараненко,; Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна". - К.: Університет "Україна", 2007. - 301 с.
6. Юхименко П. Історія економічних учень: Підручник/ Петро Юхименко, Петро Леоненко,. - К.: Знання, 2005. - 583 с.
7. Лактіонова Г. Історія економічних учень: Навч.-метод. посібник / Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва. — Х., 2004. — 151с.
8. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/ В. М. Лісовицький; М-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 219 с.
9. Мазурок П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник/ Петро Мазурок,. - 2-ге вид., стереотип.. - К.: Знання, 2006. - 477 с.
10. Мочерний С.В. Політекономія: Підручник.- 2-ге вид., випр. – К.: Вікар, 2005.
11. Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 288 с.
12. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. С. В. Степаненко, С.Н. Антонюк, В. М. Феценко, Н.О. Тимочко ; за ред. проф. С.В. Степаненка . - К., 2010. - 743 с.
13. Базилевич В. Історія економічних учень: Підручник / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка / Віктор Дмитрович Базилевич (ред.). — К. : Знання, 2004. — 1300с.